

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Твердохлебова Н.Є.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

За даними звіту Європейського агентства з охорони навколишнього середовища забруднюючі викиди від транспортних засобів продовжують впливати на здоров'я людей.

Транспортна мережа в Україні доволі густа, кількість та активність автотранспорту в містах великі, й шкоду довкіллю він завдає досить відчутну. Основні причини цього — застарілі конструкції двигунів, паливо, погана організація руху. У відпрацьованих паливних газах виявлено близько 280 різних шкідливих речовин, серед яких особливу небезпеку становлять канцерогенні бенз(а)пірени, оксиди азоту, свинець, ртуть, альдегіди, оксиди вуглецю й сірки, сажа та інші.

На перевезення одного й того самого вантажу автотранспортом потрібно в 6,5 рази більше палива, ніж на залізничному транспорті, й у 5 разів більше, ніж на водному. В Україні експлуатується понад 1 млн. вантажних автомобілів і понад 3 млн. легкових. Кожен із них щорічно спалює від 12 до 30 т високооктанового бензину, в котрому як антидетонатор застосовується свинець (концентрація свинцю в цьому бензині становить до 0,36 г/л, тоді як у бензинах Великої Британії — 0,15 г/л, США — 0,013 г/л). Від транспортних газів і шуму потерпають усі міста України, особливо великі.

Залізничний транспорт екологічно більш чистий, особливо електричний. Та проблемою стало забруднення залізниць нечистотами, що викидаються з вагонних туалетів.

Основними проблемами на авіаційному транспорті є авіаційний шум, забруднення викидами та скидами шкідливих речовин в атмосферне повітря, підземні води та ґрунт в районах розташування аеропортів.

Автомобільні викиди концентруються в приземному шарі повітря — саме в зоні нашого дихання. До того ж вітчизняні автомобілі екологічно набагато «брудніші», ніж західні моделі: вони витрачають більше палива на 100 км шляху, отож дужче забруднюють повітря. Втім, й іномарки являють собою вже зношені екземпляри.

Отже, для розв'язання екологічних проблем на транспорті необхідно: забезпечити більш жорсткі екологічні нормативи щодо конструкції нових моделей транспорту та двигунів; забезпечити пріоритетність розвитку у великих містах України пасажирського транспорту загального користування на електротязі з послідовним скороченням автобусного сполучення; розробити та впровадити систему сертифікації двигунів на екологічну безпеку і контролю за їх відповідністю сертифікатам; розробити комплекс технологій, методик та технічних засобів для оцінки екологічної безпеки транспорту при їх експлуатації; розробити комплекс технологій і технічних засобів для оцінки та захисту довкілля від забруднення у виробничих зонах автопідприємств.